

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1503/2006 НА КОМИСИЯТА

от 28 септември 2006 година

за прилагане и изменение на Регламент (ЕО) № 1165/98 на Съвета относно краткосрочна статистика по отношение на дефинициите на показателите, списъка с показатели и честотата на събиране на данни

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1165/98 на Съвета от 19 май 1998 г. относно краткосрочната статистика¹, и по-специално член 17, букви б) - г) от него,

като има предвид, че:

(1) Регламент (ЕО) № 1165/98 създава обща рамка за съставяне на краткосрочни статистически данни на Общността за бизнес цикъла и излага необходимите променливи.

(2) Регламент (ЕО) № 1158/2005 въвежда нови променливи и налага нови задължения на държавите-членки във връзка със събирането на данни.

(3) Вследствие от това е необходимо реализиране на мерки за прилагане, както и изменения на Регламент (ЕО) № 1165/98 по отношение на определенията на променливите, списъка на променливите и честотата на събиране на данни.

(4) Следователно, Регламент (ЕО) № 588/2001 на Комисията от 26 март 2001 г. за прилагане на Регламент (ЕО) № 1165/98 на Съвета относно краткосрочната статистика във връзка с определенията на променливите² трябва да бъде заменен с настоящия регламент.

(5) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Статистическия програмен комитет,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Дефиниции на показателите

1. Дефинициите на показателите, установени в приложения А - Г към Регламент (ЕО) № 1165/98, както и техните цели, характеристики и методи за изчисление на съответните показатели, са описани в приложение I към настоящия регламент.

---

¹ ОВ L 162, 5.6.1998 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1158/2005 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 191, 22.7.2005 г., стр. 1).

² ОВ L 86, 27.3.2001 г., стр. 18.

2. Държавите-членки започват да прилагат тези дефиниции за събиране на статистически данни не по-късно от една година, считано от датата на влизане в сила на настоящия регламент.

3. Пълното съответствие с тези дефиниции следва да се постигне не по-късно от времето, когато ще бъде направено следващото преразглеждане на базовата година, както е предвидено в член 11 от Регламент (ЕО) № 1165/98.

4. Държавите-членки гарантират, че съществуващите статистически данни, обхванати от Регламент (ЕО) 1165/98, ще бъдат преразгледани чрез повторни изчисления или оценки в съответствие с тези дефиниции.

5. Всяка държава-членка предава на Комисията, по нейно искане, цялата информация за съответствието на статистическите данни с определенията, установени в приложение I към настоящия регламент. Резултати за дадена променлива, различаващи се с не повече от 0,2 % от резултатите на променлива, която съответства на определенията на променливата, установени в приложение I, се считат за съответстващи.

Член 2

Изменения на Регламент (ЕО) № 1165/98

Приложение Б към Регламент (ЕО) № 1165/98 се изменя, както е показано в приложение II към настоящия регламент.

Член 3

Отмяна

Регламент (ЕО) № 588/2001 се отменя.

Позоваванията на отменения регламент се изготвят като позовавания към настоящия регламент.

Член 4

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на 20-ия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 28 септември 2006 година.

За Комисията:

Joaquín ALMUNIA

Член на Комисията

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ И ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ПРОМЕНЛИВИ

Променлива: 110 Производство

Целта на показателя индекс на производството е да измерва промените в обема на продукцията на близки и редовни интервали, обикновено ежемесечно. Този показател предоставя мярка за тенденцията в обема за добавената стойност през даден отчетен период¹.

Индексът на производството е теоретичен измерител, при изчисляването на който трябва да се използват практически приближения.

Добавената стойност по базисни цени² може да се изчисли на базата на оборота (като се изключи ДДС и останалите подобни на него пряко свързани с оборота подлежащи на отчисляване данъци), плюс капитализираната продукция, плюс останалите оперативни приходи плюс или минус измененията в запасите, минус стойността на купените стоки и услуги, минус данъците върху продуктите, които са свързани с оборота, но не подлежат на отчисляване, плюс всякакви субсидии за произведените продукти.

Приходите и разходите класифицирани като финансови или извънредни в счетоводството на предприятието се изключват от добавената стойност.

Следователно, субсидиите върху продуктите се включват в добавената стойност по базисни цени, докато всички данъци върху продуктите се изключват.

Добавената стойност се изчислява като „брутна“, тъй като корекциите на стойността (например амортизационните отчисления) не се изваждат.

Бележка: непреките данъци могат да се разделят на три групи.

і) Първата включва ДДС и останалите подлежащи на отчисление данъци, пряко свързани с оборота (които се изключват от оборота). Тези данъци се събират от предприятието поэтапно и се поемат изцяло от крайния потребител.

---

¹ Обичайното значение на термина „индекс на производството“ като индекс на „развитието на добавената стойност“ противоречи на определението за „производство“ в рамките на системата на националните сметки или структурната бизнес статистика, но въпреки това той е традиционно използван термин в областта на бизнес статистика. Терминът „индекс на добавената стойност“ на практика никъде не се използва. Тъй като индексът следва развитието на производството при постоянни цени, понякога се използва терминът „индекс на обема на производството“. Терминът индекс на производството се използва навсякъде в настоящия текст като количествен показател или с други думи – при постоянни цени.

² Продукция, а отгук и добавена стойност по базисни цени е оценяване, прието в ESA 95. Базисната цена изключва всички данъци върху продуктите, но не се опитва да изключва останалите данъци върху производството, както в предишната концепция за добавената стойност по факторни разходи. Ако добавената стойност по базисни цени не е налице, например от структурната бизнес статистика, като приближение може да се използва брутната добавена стойност по факторни разходи.

ii) Втората група засяга всички останали данъци и такси, налагани върху продуктите, които са или (1) свързани с оборота и не подлежат на отчисление, или (2) данъци върху продукта, несвързани с оборота. Тук се включват данъците и такси, с които се облага вносът, както и данъците, които стават платими в резултат от производството, износа, прехвърлянето, лизинга или доставката на стоки и услуги или като резултат от използването им за собствена консумация или за сформирание на собствен капитал.

iii) Третата група засяга останалите данъци върху производството, която обхваща всички данъци, които предприятията плащат в резултат от започване на производство, независимо от количеството или стойността на произведените или продадени стоки и услуги. Същите могат да са платими след наемането на работна ръка, придобиването на собственост или експлоатацията на земя, сгради или други активи, които се използват в производството.

Теоретичната формула за индекса на производството (Q) е индекс на формулата от типа Ласпер, т.е.

$$Q_t^L = \frac{\sum_{i=1}^N p_{i,0} \times q_{i,t} - \sum_{j=1}^{M(t)} a_{j,0} \times \delta_{j,t}}{\sum_{i=1}^N p_{i,0} \times q_{i,0} - \sum_{j=1}^{M(0)} a_{j,0} \times \delta_{j,0}}$$

където q - обем производство, p - цена на продукцията, a - цена на вложените материали, δ - количества вложени материали, i - една от N стоки, j - един от M вложени материали, 0 - базов период, t - текущ период.

Данните, необходими за изчисляването на такъв индекс, въпреки това, не са налице всеки месец. На практика, подходящите приближения за изчисляване на индексите са:

- замяна с брутната стойност на продукцията (дефлирана),
- замяна с обеми (произведени продукти),
- замяна с оборота (дефлиран),
- замяна с вложен труд,
- замяна с вложени суровини и материали,
- замяна с вложена енергия.

В зависимост от използвания метод за приближение на производствения индекс следва да се имат в предвид:

- промените в типа и количество на продуктите и вложените материали,
- измененията в запасите от готова продукция и незавършеното производство на продукти и услуги,
- промените в отношенията технически въведения-производство (производствени техники),

- услуги, свързани със създаването на добавена стойност, например обединяване на производствени единици, монтаж, инсталации, ремонтна дейност, планиране, инженерингова дейност, създаване на софтуер.

Променлива: 115 Производство на сградно строителство

Променлива: 116 Производство на инженерно строителство

Целите и характеристиките на индексите за променлива 110 (производство) се прилагат също и по отношение на индексите за променливите за строителството на сгради и инженерното строителство.

Разделението на производството на строителството на сгради и инженерно строителство се основава на класификацията на видовете строителство (КС). Тези индекси целят да покажат развитието на добавената стойност за всеки от двата главни подотрасъла в строителството, и по-специално работите по строителството на сгради и инженерното строителство. Тези индекси се изчисляват, като се отнесе основната информация (дефлирано производство, изработени часове, оторизации/разрешителни и т.н.) към продуктите от КС, след което да се агрегират продуктовите показатели в съответствие с КС на ниво сектор.

Променлива: 120 Оборот

Целта на индекса на оборота е да показва развитието на пазара на стоки и услуги.

Оборотът¹ включва всички фактурирани приходи от наблюдаваната единица през отчетния период, като това съответства на пазарните продажби на стоки или услуги, доставени на трети страни. В оборота също така са включват всички останали разходи (за транспорт, за опаковки и т.н.), които се прехвърлят на потребителя, дори и тези разходи да са отразени във фактурата в отделни графи.

Оборотът изключва ДДС и останалите данъци, подлежащи на отчисление, пряко свързани с оборота, както и всички митни сборове и данъци, с които се облагат продуктите или услугите, фактурирани от единицата.

Следва да бъдат отчетени намаленията на цените, рабатите и отстъпките, както и стойността на върнатите опаковки. Не се вземат предвид намаленията на цените, рабатите и бонусите, които по-късно се правят в полза на клиентите, например в края на годината.

Приходите, които са класифицирани като други оперативни приходи, финансовите приходи и извънредните приходи в счетоводството на предприятието се изключват от оборота. Съгласно настоящата дефиниция обичайно включваните позиции са, както следва:

- продажби на промишлени изделия,

---

¹ Думите „оборот“ и „продажби“ в контекста на краткосрочните статистически данни често се използват като синоними.

- продажби на продукти, произведени от подизпълнители,
- продажби на стоки, закупени за препродажба в същото състояние, в което са получени,
- фактурирани предоставени услуги,
- продажби на странични продукти,
- фактурирани плащания за опаковане и транспорт,
- фактурирани отработени часове, изработени за трети страни за подизпълнителска дейност,
- фактуриран монтаж, инсталации и ремонти,
- фактурирани вноски (поетапни плащания),
- фактурирани разработки на софтуер и софтуерни лицензи,
- продажби на доставена електроенергия, газ, топлинна енергия, пара и вода,
- продажби на отпадъци и скрап,
- субсидии за продукти¹.

Приходите, класифицирани като „други оперативни приходи, финансови приходи и извънредни приходи” в счетоводството на дадено дружество² се изключват, те са както следва:

- ДДС и останалите подобни данъци, подлежащи на отчисление и директно свързани с оборота всички митни сборове и данъци върху стоките и услугите, фактурирани от единицата,
- комисионните,
- отдаване под наем и наемане,
- отдаване под наем на собствени производствени единици и машини, ако същите се използват от трети страни,
- отдаване под наем на жилища, собственост на предприятието,
- приходи от такси за лицензии,
- приходи от материална база за персонала (например от заводски стол),
- доставка на продукти и услуги в рамките на наблюдаваната единица,
- продажби на собствена земя и дълготрайни материални активи,
- продажби или отдаване под наем на собствено имущество,
- продажби на акции,
- приходи от лихви и дивиденди,
- други извънредни приходи.

Горните позиции могат да се включват, ако те генерира оборот в рамките на основния предмет на дейност на наблюдаваната единица.

Променлива: 121 Оборот от вътрешния пазар

Променлива: 122 Оборот от външния пазар

Целите и характеристиките на индексите за променлива 120 (оборот) се прилагат и за индексите различени между оборот от вътрешния и външния пазар.

¹ Ако субсидиите за продуктите се измерват трудно, с течение на времето те могат да се пропускат за целите на изчисляване на индексите.

² За ръководни принципи за това кое да се включва и кое да се изключва следва да се използват националните счетоводни правила.

Индексите на оборота от вътрешния и външния пазар изискват оборотът да бъде разделен според първото местоназначение на продукта на базата на смяната на собствеността (дали са налице или не са налице и съответните физически движения на стоките през границите). Местоназначението се определя от адреса на управление на третата страна, която е закупила стоките или услугите. Вътрешният пазар се определя като местен за трета страна на същата национална територия, на която се намира и наблюдаваната единица. Оборотът от външния пазар се подразделя по-нататък на оборот, изпратен в страните от еврозоната (122z) и оборот, направен на целия останал външен пазар (122x).

Променлива: 123 Обем на продажбите

Обемът на продажбите представлява стойността на оборота при постоянни цени, както се изчислява и количествен индекс. Той може да се изчисли като оборот по текущи цени, дефлиран с дефлатора на продажбите, или като количествен индекс, който се изчислява пряко от количествата продадени стоки.

Информацията за обема на продажбите (променлива 123) може да се използва вместо дефлатор на продажбите (променлива 330) в приложение В: Търговия на дребно и ремонт от Регламент (ЕО) № 1165/98.

Променлива: 130 Новополучени поръчки

Целта на индекса за новополучените поръчки е да се покаже развитието на търсенето на продукти и услуги като индикация за бъдещото производство. Освен това този индекс е подходящ за разкриване на това дали търсенето идва от вътрешния или външния пазар.

Поръчката се определя като стойността на договора, обвързващ производителя и трета страна във връзка с предоставянето на продукти и услуги от страна на производителя. Поръчката се счита за приета, ако по преценка на производителя, е налице достатъчно доказателство за законно споразумение.

Новите поръчки се отнасят за продукти и услуги, които трябва да бъдат предоставени от наблюдаваната единица, включително такива стоки и услуги, които са произведени от подизпълнители.

От стойността на поръчките следва да се извадят следните позиции:

- ДДС и останалите подобни данъци, подлежащи на отчисление и пряко свързани с оборота,
- всички митни сборове и данъци върху стоки и услуги, които ще се фактурират от единицата,
- намаления на цени, рабати и отстъпки, когато същите се дават в момента на заявяване на поръчката, както и стойността на опаковките, които би следвало да бъдат върнати след приключване с доставката.

Поръчките от предходни периоди, които са били отменени по време на отчетния период, не следва да се изваждат от новополучените поръчки, нито пък поради отменени поръчки не следва да се преизчислява индекса за предишни периоди.

Стойността на новите поръчки освен това включва всички други разходи (транспортни, за опаковане и т.н.), което се прехвърлят върху клиента, дори тези промени и да фигурират във фактурата поотделно.

Променлива: 131 Нови поръчки от вътрешния пазар

Променлива: 132 Нови поръчки от външния пазар

Целите и характеристиките на индексите за променлива 130 (новополучени поръчки) се прилагат също и за индексите разграничени на новополучените поръчки за вътрешния и за външния пазар.

По отношение на новополучените поръчки за вътрешния и външния пазар е необходимо новополучените поръчки да се разделят според произхода на поръчката на базата на смяната на собствеността. Произходът се определя по адреса на управлението на третата страна, направила поръчката. Вътрешният пазар се дефинира като вътрешен за третите страни в една и съща икономическа територия (виж определение на икономическа територия в края на настоящото приложение), където се разполага наблюдаващата единица. Новополучените поръчки за външния пазар се подразделят допълнително на поръчки, получени от страните от еврозоната (132z) и всички останали новополучени поръчки за външния пазар (132x).

Променлива: 210 Брой на заетите лица

Цел на индекса за заетите лица е да се покаже развитието на заетостта в промишлеността, строителството и услугите.

Броят заети лица се определя като общ брой на лицата, които работят в наблюдаваната единица (в това число работещи собственици, съдружници на редовната работа в единицата и неплатените фамилни работници), както и лица, които работят извън единицата, и които се водят към нея и чийто труд тя заплаща (например, търговски представители, персонал, свързан с доставките и транспорта, бригади за ремонт и поддръжка). Тук се включват и краткосрочно отсъстващите лица (например, лица в отпуск по болест, лица в платен отпуск или неплатен отпуск), а също и стачкуващите лица, но не влизат лицата, отсъстващи за неопределен период. Тук влизат също и работниците на непълно работно време, които се разглеждат като такива в съответствие със законите на съответната страна, и които фигурират в платежната ведомост, както и сезонните работници, стажантите и надомните работници, включени в платежната ведомост.

Броят заети лица не включва работната ръка, командирована в единицата от други предприятия, лицата, извършващи ремонтна и поддържаща дейност в наблюдаваната единица от името на други предприятия, както и лицата, отбиващи редовната си военна служба.

Неплатените фамилни работници е израз, който се отнася за лицата, които живеят заедно със собственика на единицата и са на редовна работа в единицата, но нямат трудов договор, нито получават фиксирана сума пари за извършваната от тях работа. Това положение се отнася единствено за онези лица, които не фигурират в платежната ведомост на друга производствена единица, представляваща тяхна основна месторабота.

В съответствие с настоящото определение, включените групи са както следва:

Всички платени работници и служители, в това число следните категории, фигуриращи в платежната ведомост:

- надомни работници,
- стажанти/курсисти,
- платени работещи собственици и платени семейни работници,
- лица във временен отпуск (по майчинство, в болнични, стачкуващи, в локаут и т.н.) за определен период от време,
- работници на непълно работно време,
- временно назначени работници,
- сезонни работници,
- неплатени заети лица:
- неплатени работещи собственици,
- неплатени фамилни работници¹.

Изключените групи са както следва:

- служители на бюра по труда (с изключение на дейността, в която фигурират такива бюра по труда),
- лица в отпуск с неопределена продължителност (например, продължителен отпуск по болест, военна служба или социална служба),
- лица, извършващи работи по ремонт и поддръжка от името на други отчетни единици и други служители, взети назаем от други отчетни единици,
- фамилни работници, фигуриращи в платежната ведомост на друга производствена единица, представляваща тяхна основна месторабота.

Броят заети лица следва да се определи като представителен брой за отчетния период.

Променлива: 211 Брой наети лица

Броят на наетите лица се използва като временно най-близко приближение до броя на заети лица.

Броят на наетите се определя като лица, които работят за работодател, които имат трудови договори и получават възнаграждение под формата на надници, заплати, хонорари, премии, заплащане на парче или заплащане в натура.

Трудово правоотношение между работодател и работник или служител съществува, когато е налице споразумение, което може да е официално или неофициално, между дадено предприятие и дадено лице, което е сключено доброволно от двете страни и на базата на което лицето работи в полза на предприятието срещу парично възнаграждение или възнаграждение в натура.

Всеки работник се разглежда като зает на надница или на заплата в дадена производствена единица, ако същият получава надница или заплата от тази единица, независимо от това къде се извършва неговата работа (в или извън производствената единица). Всеки

---

¹ Неплатените фамилни работници са добавени по принцип, въпреки че точни данни за тях е трудно да се съберат.

работник, изпратен от бюро по временна заетост, се счита за служител на това бюро по временна заетост, а не за служител на производствената единица (клиент), в която същият работи.

В съответствие с настоящото определение, включените групи са както следва:

- платени работещи собственици,
- студенти, които имат официално подписан ангажимент, по силата на който те дават своя принос в производствения процес на единицата срещу възнаграждение и/или образователни услуги,
- работници и служители, заети по силата на договор, проектиран изрично за насърчаване наемането на безработни лица,
- надомните работници, ако е налице такова изрично споразумение, по силата на което надомният работник получава възнаграждение въз основа на извършената от него работа, които надомни работници фигурират в платежната ведомост.

Броят на наетите включва работниците на непълно работно време, сезонните работници и стачкуващите лица и тези, които са в краткосрочен отпуск, но изключва лицата, които са в дългосрочен отпуск.

Броят на наетите не включва доброволните работници.

Броят на наетите следва да се определя като представителен брой за отчетния период.

Променлива: 220 Отработени часове

Целта на индекса на отработените часове е да разкрие развитието в обема извършена работа.

Общият брой на отработените часове представлява общия брой часове, действително изработени в процеса на производството от наблюдаваната единица през отчетния период¹.

Тази променлива изключва заплатените, но в действителност неизработени часове, например, годишен отпуск, официални празници и отпуск по болест. Тук също се изключват почивките за хранене и времето, необходимо за пътуване между дома и местоработата.

Тук се включват в действителност изработените часове по време на редовното работно време; часовете, изработени допълнително към редовните; времето, което се прекарва на работното място, и през което се извършват различни задачи, например подготовка на обекта и времето, съответстващо на кратките периоди на почивка на работното място.

Ако точният брой в действителност изработени часове не е известен, може да се направи оценка въз основа на обичайния брой работни часове и коефициента за среден брой отсъствия (по болест, по майчинство и т.н.).

В съответствие с настоящото определение, включените групи са както следва:

- общ брой на всички в действителност изработени часове:
  - по време на редовното работно време,
  - извънреден труд, платен или неплатен²,

---

¹ Общият брой изработени часове поне в промишлеността може да се доближава до часовете, изработени от работниците и служителите.

² Данните за неплатения извънреден труд се получават трудно в различните държави-членки, но въпреки това са включени по принципно съображения.

- нощен труд, в неделя или по време на официални празници,
- времето, прекарано в извършване на различни задачи, например, подготовка за работа, подготовка, поддръжка и почистване на инструменти и машини и попълване на работни карти и отчети,
- време, прекарано на работното място, през което не се извършва никаква работа поради, например, спиране на машини, производствени аварии или случайна липса на работа, за което обаче се заплаща в съответствие с трудовия договор,
- кратки почивки на работното място, включително почивките за чай и кафе.

Тук не се включват следните позиции:

- платени, но изработени часове поради отпуск, болест, аварии, стачки, локаут, период на спад на деловата дейност и т.н.,
- време, прекарано почивки за хранене,
- време, прекарано в пътуване между дома и местоработата.

Променлива: 230 Надници и заплати

Целта на показателя за индекс на надниците и заплатите е да се получи приближение до измененията на изплатеното трудовото възнаграждение.

Надниците и заплатите се дефинират като общо възнаграждение, в брой или в натура, платимо на всички лица, зачислени към платежната ведомост (включително надомните работници), което се заплаща срещу извършената през счетоводния период работа, независимо от това дали надниците и заплатите се изплащат на базата на работно време, произведена продукция или работа на парче, нито от това дали то се изплащат редовно.

Надниците и заплатите включват всякакви социалноосигурителни вноски, данък върху приходите и т.н., платими от работника или служителя, дори и в действителност те да се удържат от работодателя и да се внасят директно във фондовете за социално осигуряване, в данъчните органи и т.н. от името на работника или служителя. Надниците и заплатите не включват социалноосигурителните вноски, платими от работодателя.

Надниците и заплатите включват: всички премии, бонуси, доброволни плащания, тринадесета заплата, обезщетения при прекъсване на договорни правоотношения, квартирни, транспортни, битови и семейни надбавки, бакшиши, комисионни, медицински разходи и т.н., получавани от работниците и служителите, а също и данъци, социалноосигурителни вноски и други суми, платими от работниците и служителите и удържани на място от работодателя.

Плащанията на служителите на бюрата по труда не се включват в надниците и заплатите.

В съответствие с настоящото определение, включените групи са както следва:

- всички основни надници и заплати, платими на редовни интервали,
- увеличени ставки за заплащане за извънреден, нощен труд, работа в почивните дни и т.н.,
- всякакви надбавки, премии и бонуси, изплащани от работодателя, както следва:
  - битови, домакински, местни или надбавки за експатриране,
  - добавки за храна,
  - надбавки за път от и към работното място,
  - премии за отпуски, 13-та заплата,
  - действително изплатени надбавки за невзет годишен отпуск,
  - премии за ефективност, продукция или производителност,

- извънредни добавки за тежки условия на труд като например, прах, замърсяване, температура, дим, опасност и т.н.,
- извънредни плащания на работници и служители, които напускат предприятието, ако тези плащания не са свързани с колективния трудов договор,
- надбавки за предложения за рационализации и хонорари за патенти, изплатени на заетото лице,
- добавки за директори и работници и служители,
- семейни надбавки, които работодателят изплаща съгласно колективния трудов договор,
- комисионни,
- стойност на премийни акции, разпределени безплатно сред работниците и служителите,
- плащания, извършени от работодателите на работниците и служителите в връзка със спестовни схеми и други схеми,
- данъци, осигуровки и други суми, платими от заетите и отчислявани от работодателите,
- всякакви плащания в натура.

Тук се изключват следните позиции:

- задължителни социални осигуровки, платими от работодателя,
- колективни съгласувани, договорни и доброволни социални осигуровки, платими от работодателя,
- временни социални осигуровки (социални помощи, изплатени директно от работодателя),
- надбавки, изплащани на работниците и служителите за закупуване на инструменти, оборудване и специално облекло, необходимо за тяхната работа, или онази част от тяхното трудово възнаграждение, която съгласно трудовите им договори задължително се изразходва за такива покупки,
- данъци, плащани от работодателя върху изплатените брутни надници и заплати,
- възстановяване на работниците и служителите на разходите за път, местене в друго жилище, разделяне със семейството, квартирни за хотел и развлечения, такси за телефон и т.н., възникнали във връзка с техните задължения,
- разходи за професионално обучение (разходи за обучение), като тук не се включват надниците и заплатите на стажантите,
- надници и заплати, които работодателят продължава да изплаща в случай на болест, трудова злополука, майчинство, задължение при съкращение,
- други разходи за труд, платими от работодателя:
- разходи за наемане на работа,
- социални разходи, например възстановяване на текущи разходи за транспорт на работници, пътуващи между дома и работното място, независимо дали превозът се осъществява със собствени транспортни средства на предприятието или от трети страни от името на предприятието, вноски в профсъюзните фондове,
- акционерни опции¹.

За оценка на плащанията в натура се прилага следното правило: плащанията в натура извършени от работодателя, следва да се оценяват по цени на производител; плащанията в натура, закупени от работодателя, следва да се оценяват по пазарни цени.

---

¹ Акционерните опции се изключват главно поради практически причини, свързани с трудностите при съставяне на хармонизирано определение и събирането на данни, въпреки че често се считат за компенсация за работа, свързана с общата производителност на предприятието.

Променлива: 310 Цени на производител

Цел на показателя индекси на цени на производител е да измери с месечна периодичност изменението на цените на трансакциите на икономическите дейности.

Индексът на цени на производител на вътрешния пазар за дадена стопанска дейност измерва изменението на средните цени на всички продукти и свързани с тях услуги, произведени от тази дейност и продадени на вътрешния пазар. Индексът на цени на производител за външния пазар за дадена стопанска дейност измерва изменението на средните цени (превърната в местна валута) на всички продукти и свързани с тях услуги, произведени от тази дейност и продадени на външния пазар. При съчетаването на двата индекса се получава динамиката на средните цени на всички стоки и свързани с тях услуги, произведени от тази дейност.

От основно значение е да се вземат предвид всички определящи цената характеристики на продуктите, в това число количеството продадени единици, осигурен транспорт, работи, условия за обслужване, гаранционни условия и местоназначение. Спецификацията трябва да бъде такава, че през последващите отчетни периоди наблюдаваната единица да е в състояние да идентифицира продукта и да представи съответната цена за спецификацията. При определяне на цените важат следните правила:

- Подходящата цена е базисна цена, от която са изключени ДДС и други подобни, подлежащи на отчисление данъци, директно свързани с оборота, както и всички митни сборове и данъци върху стоките и услугите, фактурирани от единицата, докато субсидиите върху получените от производителя продукти, ако такива са налице, следва да бъдат добавени.
- Ако в цената се включат транспортни разходи, те следва да бъдат част от спецификацията на продукта,
- С цел разкриване на истинската динамика на изменението на цените, цената следва да бъде действителна цена на трансакцията, а не цена по ценоразпис.
- индексът на цени на производител следва да включва и промените в качеството на продуктите.
- Цената за даден период t трябва да е цената в договора – в момента на получаване на поръчката, през този период t , а не в момента, в който стоките напускат портала на завода.
- Що се отнася до цените за външния пазар, цената следва да се калкулира в пределите на границите на страната, FOB (франко граница).

По принцип показателят следва да отразява средната цена през отчетния период. На практика действително събраната информация може да се отнася за един отделен ден по средата на отчетния период, която следва да се определи като представителна цена за отчетния период. Що се отнася до продуктите със значително влияние върху националната икономика, за които е известно, че поне от време на време се отличават с нестабилна ценова динамика е важно индексът наистина да отразява средните цени.

Строителство

Индексите на цени на производител в строителството могат да се използват като приближение до показателите за разходите в строителството. Те измерват само изменението на жилищното строителство, като по този начин изключват общежитията, нежилищните сгради, цените на земята, хонорарите за архитекти и другите хонорари. Те отразяват цените, заплащани от клиента на строителната фирма. Следователно, те

отразяват не само вариациите в производствените разходи в строителството, но също и промените в производителността и колебанията на печалбата. Освен това, съществува разлика във времето между цените на производител и съответните разходи за производството в строителството.

Услуги

Същото определение се прилага за цените на производител за услугите със следните изключения:

- Цените на производител за услугите разкриват ценовата динамика за услугите, предоставени на клиенти, които са предприятия или лица, представляващи предприятия.
- За отчетен период се приема тримесечието.
- Услуги на вътрешния и на външния пазар се включват в наблюдението.
- Подходящата ценова мярка е цената на транзакцията, отразяваща прихода, получен от производителя за действително продадените на потребителите продукти. Тук следва да се вземат предвид всякакви приложими отстъпки, работи, преразходи и т.н., които биха могли да важат за потребителите. Тъй като цената отразява прихода на производителя, данъците, с които се облагат продуктите, следва да се изключат от цените, докато субсидиите за продуктите, получени от производителя, ако такива са налице, следва да се добавят.

Цената следва да се записва към датата на предоставяне на услугата. Ако предоставянето на услугата протича и се разпространява върху няколко периода от време, следва да се направят и съответните корекции.

Променлива: 311 Цени на производител за вътрешния пазар

Променлива: 312 Цени на производител за външния пазар

Целите и характеристиките на индексите за променлива 310 (Цени на производител) се прилагат също и за индексите разделени на цени на производител за вътрешния и за външния пазар.

Индексите за цените за вътрешния и за външния пазар изискват отделните показатели за цените на производител да се съберат според местоназначението на продукта. Местоназначението се определя от адреса на управление на третата страна, която е заявила или купила продукта. Вътрешният пазар се определя като мястото на управление на третите страни съвпада с националната територия на наблюдаваната единица.

Цените на производител за външния пазар допълнително се подразделят на цени на производител за продуктите, които се изпращат в страните от еврозоната (312z) и всички останали цени на производител (312x).

Променлива: 313 Индекс на средни цени

Индексът на средни цени може да се използва като приближение до цените на производител за външния пазар и за цените на внос, само ако не е налице значително различие в качеството в сравнение с конкретната ценова информация.

За целите на този индекс, средните цени се изчисляват като стойността на продажбите на даден продукт се разделя на продаденото количество, което се извлича от данните за външната търговия. Тази цена след това се разглежда като средна цена на продукта, а

показателят се изчислява по същия начин както при обичайните показатели за цени на производител.

Променлива: 340 Цени на вноса

Целта на индексите за цените при внос е да се измери ежемесечната динамика на цените на транзакциите на внесените стоки, закупени от външния пазар от национални фирми. Всички свързани с това услуги първоначално се изключват от обхвата. Индексите за цените следва да проследяват измененията на цените на сравними позиции във времето.

От основно значение е да се вземат предвид всички определящи цената характеристики на продуктите, в това число количеството продадени единици, осигурен транспорт, работни условия на обслужването, гаранционни условия и дестинация. Подробното описание трябва да бъде такова, че през последващите отчетни периоди наблюдаваната единица да е в състояние да идентифицира продукта и да представи съответната цена за наблюдаваните продукти.

Външният пазар се определя като трети страни, чиито адреси на управление не се намират на една и съща национална територия с наблюдаваната единица. Вътрешният пазар се определя като трети страни, чиито адреси на управление се намират на една и съща национална територия с наблюдаваната единица.

По отношение на обхвата на цените важат следните ограничения:

- внесените стоки от домакинства, държавни ведомства и институции с идеална цел се изключват,
- основните търговски режими и статистическа процедура представляват специалната система за търговия; тук се включва обичайният внос наред с вноса за производство в страната. Вносът за ремонт не се включва,
- обхватът на продуктите се ограничава само за продукти от сектори С, D и E по номенклатурата СРА. Свързаните с тях услуги се изключват.

При определяне на цените важат следните правила:

- Подходящата цена е CIF цената (стойност, застраховка, фрахт) до граница, като тук се изключват всички митни сборове и данъци, с които се облагат стоките и услугите, които се поемат от наблюдаваната единица.
- Междудружествените трансфери следва да се вземат предвид, доколкото тези трансфери се основават на цените, които са или пазарни, или повлияни от пазара, или ако пазарните цени са незначителни
- С цел да се покаже истинската динамика на движенията на цените, следва да става дума за действителна цена на транзакцията, а не за цена по ценоразпис, следователно от цената следва да се извадят отстъпките.
- С цел да се разкрият истинските движения на цените, при съставянето на показателя за цената следва да се вземат предвид и да се коригира според промените в качеството на продуктите.
- Останалите определящи цената характеристики на продуктите следва също да се вземат в предвид.
- Цените на вноса се записват при прехвърляне на собствеността на стоките (т.е. в момента, в който страните отразяват транзакцията във своите счетоводни книги или сметки).
- Прехвърлянето на собствеността на плавателни съдове или въздухоплавателни средства или други подобни продукти от лице с адрес на управление, намиращ се на територията на

страна, която не е държава-членка, на лице, което е с адрес на управление на територията на въпросната държава-членка, се разглежда като внос.

По принцип показателят следва да отразява средната цена през отчетния период. На практика действително събраната информация може да се отнася до определен отделен ден по средата на отчетния период, който следва да се определи като представителна цена за отчетния период. Що се отнася до продуктите със значително влияние върху националната икономика, за които е известно, че поне от време на време се отличават с нестабилна ценова динамика, важно е индексът наистина да отразява средните цени. Индексите на цените на вноса изискват отделно изчисление в съответствие със страната, от която продуктът е изпратен. Страната, от която продуктът е изпратен се определя по последователен начин с митническите процедури. Цените на вноса се подразделят на внос от страните от еврозоната (340z) и внос от останалите страни (340x).

Променлива: 320 Разходи за строителство

Целта на индекса за разходите в строителството е да се разкрие динамиката на разходите, които се поемат от даден изпълнител за изпълнение на процеса на строителство. Компонентният индекс на разходите (материални разходи и разходи за труд) разкрива ценовите движения на производствените фактори, участващи в строителната дейност. Индексът на разходите за строителството се изчислява по следния начин:

$$I = \sum_{i=1}^n (w_i^M \times M_i + w_i^L \times L_i + \dots)$$

където I - строителен индекс, M_i - индекс на разходите за материали, L_i - индекс на разходите за труд, w_i^M - тегло на разходите за материали, w_i^L - тегло на разходите за труд. Разходите, които съставят компонентите на разходите в строителството включват също и оборудването и съоръженията, транспорта, потреблението на енергия и другите разходи. Хонорарите за архитектите не се включват в разходите за строителство.

Променлива: 321 Разходи за материали

Индексът на разходите за материали обикновено се изчислява, като се използват цените на материалите. Цените на материалите следва да се основават на действителните цени, а не толкова на цените по ценоразпис. Цените следва да се основават на извадка от цени на продукти и доставчици. Цените се изчисляват без ДДС.

Променлива: 322 Разходи за труд

Индексът за разходите за труд следва да обхваща надниците и заплатите и социалноосигурителни вноски за всички заети лица. Социалноосигурителните вноски включват: (i) задължителни социалноосигурителни вноски, платими от работодателя, (ii) колективно съгласувани, договорни и доброволни социалноосигурителни вноски, платими от работодателя, и (iii) приети социалноосигурителни вноски (социални облаги, които се изплащат директно от работодателя).

Променлива: 411 Разрешителни за строеж: брой жилища

Целта на показателя за броя на разрешителните за строеж е да се разкрие бъдещото развитие на строителната дейност по отношение на броя на жилищата.

Разрешителното за строеж представлява разрешение за започване на работа по строителен проект. Само по себе си разрешителното представлява заключителният етап от разрешенията за планиране и строителството, получавани от публичните власти, преди започване на същинската работа.

Индекс, който се основава на тези разрешителни следва да представлява добър признак за работното натоварване на строителния отрасъл в близко бъдеще, въпреки че това може и да не е вярно в случай, че голяма част от разрешителните не се използват или в случай, че е налице голям отрязък от време между издаването на разрешителното и началото на строежа.

Индексът за броя на издадените разрешителни за строеж за изчислява за броя разрешителни за жилищни сгради с едно жилище и жилищни сгради с две или повече жилища. Под жилище се разбира стая или апартамент и принадлежащите към него помещения в масивна сграда или структурно отделена част от същата, която в съответствие с начина, по който е построена, престроена, преобразувана и т.н., е предназначена за обитаване от частни лица. Жилището следва да разполага със свой отделен достъп до улица (пряк или през градина или площадка) или до общо пространство в рамките на сградата (стълбище, преход, галерия и т.н.). Отделните стаи за обитаване, за които е ясно, че са предназначени като част от жилището, следва да се броят за част от жилището. Така се получава, че жилището може да се състои от отделни сгради в едно и също затворено пространство при условие, че тези сгради са с ясно изразено предназначение за обитаване от едно и също частно домакинство.

Променлива: 412 Разрешителни за строителство: квадратни метри полезна подова площ или алтернативни мерки за измерване на размера

Целта на индекса за разрешително за строителство на полезна подова площ е да се разкрие бъдещото развитие на строителната дейност по отношение на обема.

Разрешителното за строеж представлява разрешение за започване на работа по строителен проект. Само по себе си разрешителното представлява заключителният етап от разрешенията за планиране и строителството, получавани от публичните власти, преди започване на същинската работа.

Индекс, който се основава на тези разрешителни следва да представлява добра информация за работното натоварване на строителния отрасъл в близко бъдеще, въпреки че това може и да не е вярно в случай, че голяма част от разрешителните не се използват или в случай, че е налице голям отрязък от време между издаването на разрешителното и началото на строежа.

Този индекс се изчислява въз основа на квадратните метри полезна подова площ в сгради, за които са налице издадени разрешителни. Полезната подова площ в дадена сграда¹ се измерва в рамките на външните си стени, с изключение на:

---

¹ Определението на полезната подова площ е в съответствие с Класификацията на типовете строителство, която сама по себе си има отношение към Статистическите стандарти и проучвания, № 40, ООН, Ню Йорк 1987 г., (Statistical Standards and Studies, No 40 United Nations, New York 1987) и Статистическите стандарти и проучвания, № 43, ООН, Ню Йорк 1994 г. (Statistical Standards and Studies, No 43 United Nations, New York 1994).

-зони за строителство (например места с демаркационни компоненти, опори, колони, стълбове, шахти, комини),

- функционални зони за помощни цели (например, зони, заети от отоплителни или климатични инсталации, от генератори на електроенергия),

- места за преминаване (например, площи, заети от стълбища, асансьори, ескалатори).

Част от общата полезна площ в дадена сграда, използвана за живеене, включва площта, използвана за кухни, всекидневни, спални и помощни стаи, мази и общи помещения, използвани от собствениците на жилищните единици.

Могат да се използват и други измерители само дотолкова, доколкото същите се използват недвусмислено и последователно от държавите-членки както е разрешено с Регламент (ЕО) № 1165/98, приложение Б, буква в) 1).

Регламент (ЕО) № 1165/98 се отнася към класификацията КС при искане на данни за разрешителните за строеж за различните категории сгради . В категорията „други сгради” в Регламент (ЕО) № 1165/98 се включват следните категории по класификацията КС:

- хотели и други подобни сгради,

- сгради за търговски обекти за продажба на едро или дребно,

- сгради, свързани с уличното движение или съобщенията,

- промишлени сгради и складове,

- сгради, свързани с културата, отдиха, образованието, сгради на болнични заведения и заведения за институционални грижи,

- други нежилищни сгради.

Променлива: 330 Дефлатор на продажбите

Целта на дефлатора на продажбите е да коригира оборотът с въздействието на промените в цените.

Дефлаторът на продажбите в търговията на дребно не представлява дефлатор на предоставените услуги, а на продадените стоки.

Цените, използвани за изчисляване на дефлатора за дадена дейност се изчисляват като средна претеглена на съответните индекси на цените за тази дейност. От основно значение е, че се вземат предвид всички определящи цените характеристики на обхванатите продукти, включително количеството на продадените единици, транспорта, рабатите, гаранционните условия и местоназначението.

Спецификацията трябва да е такава, че в последващите отчетни периоди наблюдаваната единица да е в състояние категорично да идентифицира стоката и да представи съответната единична цена.

За да се разкрие истинското изменение на цените е необходимо да се наблюдава действителната цена на транзакцията, а не цена по ценоразпис.

Събраната ценова информация следва по принцип да отразява средната цена по време на отчетния период. На практика действително събраната информация може да се отнася за определен ден по средата на отчетния период, която следва да е определена като представителна за отчетния период.

Определение на икономическа територия

Икономическата територия включва следните позиции:

- географската територия, която се администрира от правителството на страната в пределите на която лицата, стоките, услугите и капиталите се движат свободно,
- всякакви свободни зони, включително митническите складове и заводи под митнически контрол,
- въздушното пространство на страната, териториалните води и континенталният шелф, лежащ в международни води, по отношение на които страната се ползва с изключителни права,
- териториални анклави, т.е. географски територии, разположени в останалата част от света, които, по силата на международни договори и междудържавни договори или споразумения, се използват от общи правителствени служби на страната (посолства, консулства, военни бази, научни бази и т.н.),
- залежи от нефт, природен газ, и т.н. в международни води извън континенталния шелф на страната, разработвани от стопански единици, чийто адрес на управление се намира на предварително определена територия.

Икономическата територия изключва следните позиции:

- екстериториалните анклави (т.е. частите от собствената географска територия на страната, които се използват от общи правителствени служби на други страни, от институции на Европейския съюз или от международни организации по силата на международни договори или междудържавни споразумения).

Това определение следва Европейската система за национални сметки (ESA) 1995 параграф 2.05 и 2.06.

Разликата между вътрешния и външния пазар за целите на краткосрочните статистически данни следва да се тълкува според територията на държавите-членки. Това определение за в бъдеще може да се преразгледа с цел да вземе предвид по-специално европейската и/или парична интеграция в съответствие с останалите съответни регламенти.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Изменения на Регламент (ЕО) № 1165/98

Приложение Б към Регламент (ЕО) № 1165/98 се изменя както следва:

Списък с променливи

Текстът от буква в) (Списък с променливи) се изменя, както следва:

1. В параграф 1 променливи 130 Получени нови поръчки, 135 Нови получени поръчки за строителство на сгради и 136 Нови получени поръчки за гражданско строителство се заличават.
2. Параграфи 2 и 4 се заличават.

Отчетен период

Вторият параграф от буква д) (Отчетен период) се заменя със следния текст:

„Онези Държави-членки, чиято добавената стойност в раздел F на NACE през дадена базисна година представлява по-малко от 2 % от добавената стойност на Европейската общност, представят само променливи 110, 115 и 116 с тримесечна периодичност.”

Ниво на детайлизация

Текстът в буква е) (Ниво на детайлизация) се изменя както следва:

1. Параграф 1 се заменя със следния текст:

„1. Променливи с номера 110, 210, 220 и 230 следва да се предадат с двуцифрен код по NACE Rev. 1”.

2. Параграф 2 се заличава;

Крайни срокове за предаване на данните

В буква ж) (Крайни срокове за предаване на данните) в параграф 1 променливи 130, 135 и 136 заедно със съответните срокове, се заличават.